

KERHOTOIMINNAN KÄSIKIRJA
LAUKAAN VARHAISKASVATUSPALVELUT

Sisältö

1. Kerhon toiminta-ajatus
2. Kerhon hakeminen ja palveluohjaus
3. Kerhotoiminnan arvot
4. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

5. Leikki - lapsen kehityksen lähde
6. Kerhotoiminnan suunnittelu
7. Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen
8. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

9. Kerhon oppimisen alueet
  - 9.1. Kielten rikas maailma
  - 9.2. Ilmaisun monet muodot
  - 9.3. Minä ja meidän yhteisömme
  - 9.4. Tutkin ja toimin ympäristössäni
  - 9.5. Kasvan, liikun, kehityn

1. Kerhon toiminta-ajatus

Kerhotoiminta on osa Laukaan kunnan varhaiskasvatuspalveluita. Toiminta on tarkoitettu pääasiassa kotona olevien vanhempien 2-5-vuotiaille lapsille osa- tai kokopäivähoidon vaihtoehdoksi. Se sisältää monipuolista toimintaa, jossa lapsella on mahdollisuus tutustua varhaiskasvatuksen moniin eri sisältöalueisiin. Kerhopäivän aikana lapsi harjoittelee ryhmässä toimimista ja kaveritaitoja.

Kerho on usein lapselle ensimmäinen kodin ulkopuolinen paikka, jossa hän saa harjoitella toimimaan ryhmässä ja olla osa ryhmää. Samalla lapsi harjoittelee huolehtimaan itsestä ja omista tavaroistaan yhdessä kasvattajan kanssa. Kerho antaa lapselle hyvän pohjan siirtyä kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen tai esiopetukseen.

Kerhotoiminta noudattaa varhaiskasvatuksen valtakunnallisia linjauksia sekä Laukaan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Huomioimme toiminnassamme Laukaan varhaiskasvatussuunnitelman painopisteet luonto- ja liikuntakasvatuksen sekä vuorovaikutuksen ja kohtaamisen.

Kerhotoiminnalla pyritään tukemaan lapsen ja koko perheen hyvinvointia. Lapset osallistuvat kerhoihin ilman vanhempia. Perhe voi saada samaan aikaan lasten kotihoidon tukea sekä kerhopaikan. Kerhotoimintaan osallistuvalla lapsella ei voi olla samaan aikaan muuta varhaiskasvatuspaikkaa.

2. Kerhoon hakeminen ja palvelunohjaus

Laukaassa kerhotoimintaa järjestetään sekä yksityisen että kunnallisen tuottamana. Kerhojen toimintakausi mukailee koulujen toimintakautta päättyen kuitenkin aina 31.5. Kerhoja ei pidetä koulujen loma-aikoina (syys-, joului- ja talviloma). Kerhotoiminnan järjestäjien yhteystiedot löytyvät Laukaan kunnan verkkosivuilta osoitteesta [Kerhotoiminta - Asukkaat \(laukaa.fi\)](http://Kerhotoiminta - Asukkaat (laukaa.fi))

Kerhotoimintaa on maanantaista perjantaihin, 3 tuntia päivässä. Kerhon hintaan sisältyy lounas. Kerhoon voi osallistua 1,2 tai 3 pv/vko. Kerhoihin haetaan Laukaan varhaiskasvatuksen sähköisen asioinnin kautta tai paperilomakkeella. Hakemukset toimitetaan Laukaan varhaiskasvatuspalveluihin. Kerhoihin on jatkuva haku. Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö toimittaa hakemukset kerhotoiminnan järjestäjille.

Yksiköistä ollaan suoraan yhteydessä perheisiin kerhopaikoista ja kerhon aloituksesta. Perheille tiedotetaan kerhopaikoista elokuun ensimmäisellä viikolla. Kerhoon tutustumisesta sovitaan perheen kanssa ennen kerhon alkua. Kerhon järjestäjät toimittavat koonnin kerholaisista, sekä kerhon perustietolomakkeen varhaiskasvatuksen palvelupäällikölle elokuussa.

Kerhopaikan myöntäminen ei vaikuta lapsen kotihoidon tuen oikeuteen.

Toimintakaudelta toiselle jatkavien kerholaisten ei tarvitse hakea kerhopaikkaa uudestaan. Yksityiset kerhon järjestäjät täyttävät toimintakausikohtaisen palvelurahahakemuksen. Perheen tulee toimittaa kuitenkin uusi palvelurahahakemus sekä tulotiedot varhaiskasvatuspalveluihin. Palvelurahahakemus täytyy toimittaa, mutta tulotietoja ei silloin, kun kerho on ollut maksutonta perheille.

Perheen tulee ilmoittaa kerhopaikkaan muutoksista tai kerhopaikan irtisanomisesta tietojen muutoslomakkeella.

Palvelurahan määrä ja muutokset tulee tarkastaa seuraavissa tilanteissa:

- perheen tulot muuttuvat oleellisesti
- perheen koko tai lapsen kerhopäivien määrä muuttuu
- perheen työ- tai opiskelutilanteessa tapahtuu muutos
- lainsäädäntö tai kunnan päätökset muuttuvat

Kerhoissa muutokset tehdään minimissään yhdeksi kuukaudeksi ja muutokset astuvat voimaan seuraavan kuukauden alussa. Tämä koskee sekä kunnallista että yksityistä kerhotoimintaa.

3. Kerhotoiminnan arvot

Kerhotoiminnan arvoperusta pohjautuu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoihin. Lapsuutta pidetään itsessään tärkeänä ja arvokkaana. Kerhossa edistetään ja suojellaan hyvää lapsuutta.

Kerhossa halutaan antaa lapselle hyviä eväitä elämään. Lapsi kasvaa ja oppii vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Pienen lapsen kasvua tuetaan mm. keskustelemalla, arvostamalla toinen toistamme ja ympäristöämme sekä ohjaamalla toimintaa arvoperustan mukaisesti. Kiusaamista ei hyväksytä missään muodossa.

Arvopohjan kantavana perustana on lapsen oikeus ilmaista itseään ja mielipiteitään sekä tulla ymmärretyksi omana itsenään. Hänellä on oikeus hyvinvointiin, leikkiin, ryhmään kuulumiseen, hyvään kasvatukseen ja opetukseen.

Lapsen osallisuus ja inklusiivisuus on tärkeä kerhon toimintaa ohjaava arvo. Lasten oikeuksiin kuuluvat kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämään vaikuttavissa asioissa. Kerhossa osallisuus ja inklusiivisuus tarkoittaa lapsen kuulumista ryhmään. Jokainen tulee kuulluksi ja huomioiduksi omana itsenään. Kerhossa ollaan aidosti läsnä ja kuullaan lasta. Hänen kiinnostuksen kohteensa sekä vahvuudet, huomioidaan kerhon arjessa ja toiminnassa. On tärkeää, että lapsi saa kokea turvallista yhteenkuuluvuutta kerhoryhmässä.

Kerhotoimintaa ohjaa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja moninaisuuden kunnioittaminen. Jokainen lapsi ja perhe kohdataan tasavertaisena ja yhtä arvokkaana. Perheiden monimuotoisuutta pidetään rikkautena ja tämä huomioidaan kerhotoiminnassa. Vuorovaikutus lapsen ja perheen kanssa on lämmintä, sensitiivistä ja kunnioittavaa.

Lapset saavat kerhossa mahdollisuuksia opetella kestävän ja terveellisen elämäntavan taitoja. Tavoitteena on ohjata lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin valintoihin. Lasten kanssa harjoitellaan paljon tunne- ja vuorovaikutustaitoja päivittäisissä tilanteissa.

4. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Kerhossa laaditaan syyskaudella jokaiselle lapselle oma varhaiskasvatussuunnitelma (vasu), joka kirjataan yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Vasun laatimisen lähtökohtana on lapsen vahvuudet. Lapsen ja huoltajien kanssa mietitään, mitä lapsi haluaa oppia ja toisaalta, miten voidaan tukea lapsen kehitystä hänen omalla kasvun polullaan. Vasuun kirjataan syksyn keskustelun pohjalta tavoitteet toiminnalle, joiden saavuttamista keväällä yhteistyössä vanhempien kanssa arvioidaan. Tavoitteiden asettamisessa huomioidaan lapsen kerhopäivien määrä ja niiden tukemisessa on vahvasti perhe mukana. Päivittäiset tuonti- ja hakutilanteet ovat tärkeitä hetkiä, jolloin voidaan peilata havaintoja lapsen toiminnasta ja kehityksestä niin kotona kuin kerhossa.

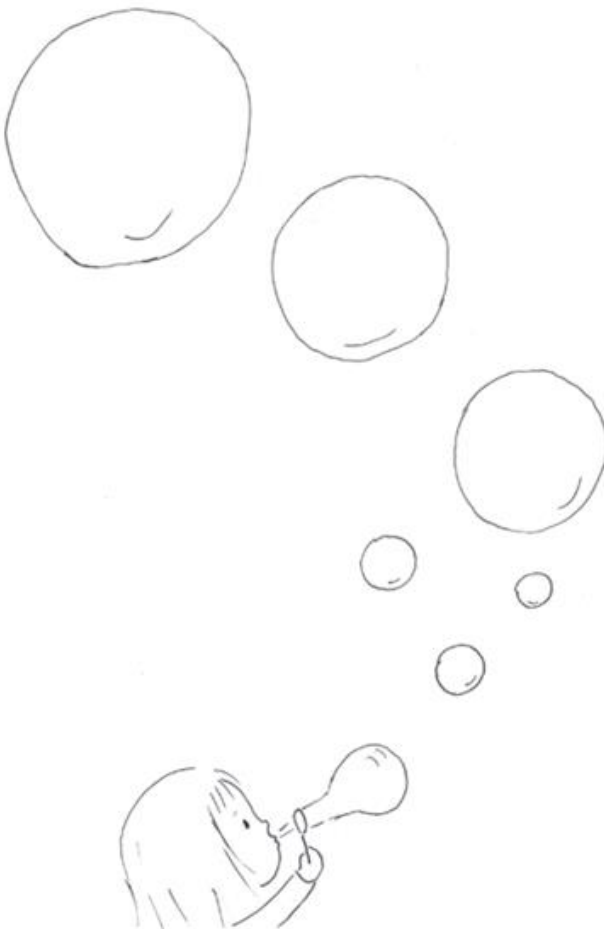
Lapsen alkuperäinen varhaiskasvatussuunnitelma-asiakirja arkistoidaan pysyvästi (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 23 §). Huoltajat saavat kopion lapsen varhaiskasvatussuunnitelmasta.

5. Leikki

Leikki on keskeinen osa päivittäistä kerhotoimintaa. Kerho tarjoaa monelle lapselle ensimmäiset mahdollisuudet mm. ryhmässä toimimiseen, yhteisleikkiin ja toisten huomioimiseen. Eri-ikäisten lasten toimiminen yhdessä kerhoryhmässä rikastuttaa lasten kokemuksia.

Leikkiessään lapsi käsittelee kokemuksiaan. Hän liittyy uutta tietoa jo oppimaansa. Leikki on lapsen ajattelun väline. Kun aikuinen liittyy lapsen leikkiin, hän pääsee kurkistamaan lapsen ajatuksiin. Leikin ohjaaminen, leikkiin liittyminen ja siihen vaikuttaminen on lapsen ajattelun auttamista. Leikki kehittää monia taitoja, ja aikuisen tehtävä on tukea yhteisleikin rakentumista. Tähän tarvitaan sensitiivistä kohtaamista lasten kanssa.

Leikki on pedagogisen toiminnan väline. Voidaan rakentaa leikki, joka kehittää erityisesti esim. kehon hahmottamista. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisessa käytetäänkin paljon leikkiä, koska se on lapselle luontainen tapa oppia.

Leikki auttaa mm.:

- havaitsemaan lapsen mielenkiinnon kohteita
- havainnoimaan lapsen ajatuksia maailmasta ja itsestään
- sanoittamaan asioita ja esineitä
- käsittelemään hankaliakin asioita
- harjoittelemaan sosiaalisia taitoja
- käsittelemään eettisiä kysymyksiä

6. Kerhotoiminnan suunnittelu

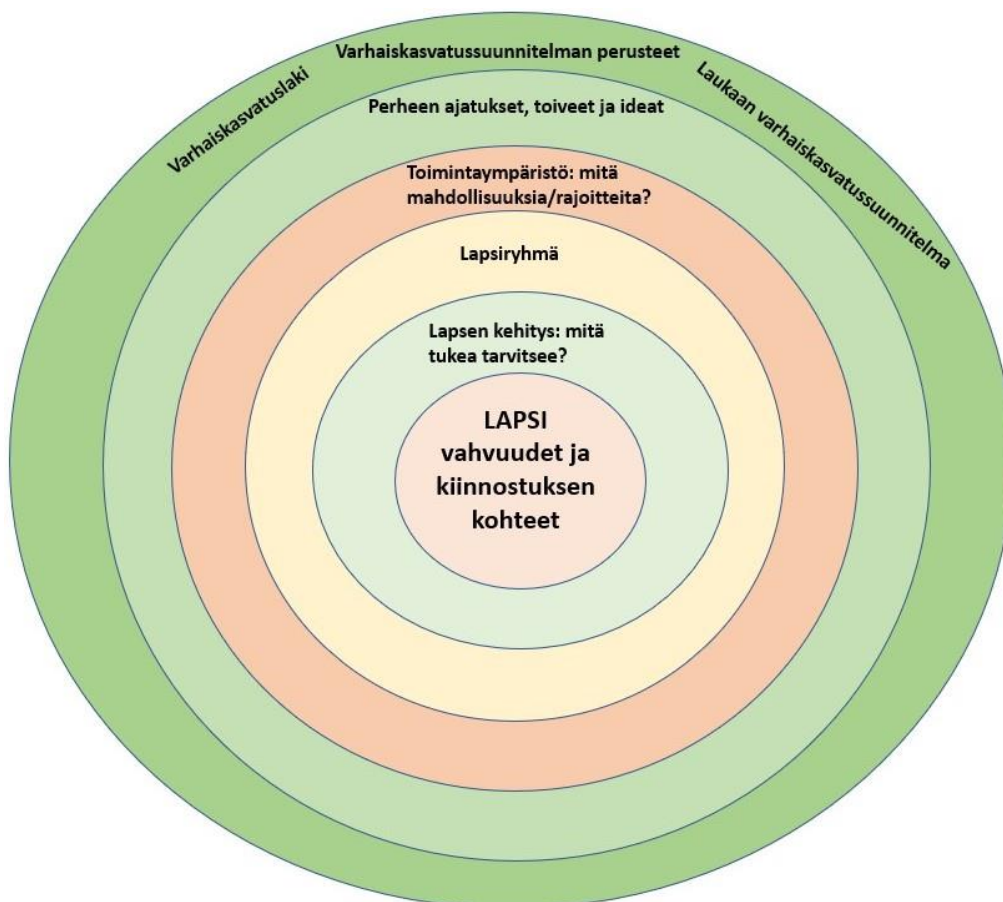
Kerhossa käy joka päivä 2-5-vuotiaita lapsia. Lapsiryhmä vaihtuu päivittäin, kun lapset käyvät kerhossa 1-3 kertaa viikossa. Tämän vuoksi kerhotoiminnan suunnittelussa huomioidaan kokonaisvaltainen oppiminen, jotta jokainen lapsi saisi mahdollisimman hyvän varhaiskasvatuspäivän.

Kerhotoiminnan suunnittelussa lähtökohdaksi otetaan lapset ja heidän kiinnostuksen kohteensa. Seuraamalla sensitiivisesti lasta, saadaan tietoa häntä kiinnostavista asioista. Näihin tilanteisiin tarttumalla lähdemme rikastuttamaan leikkiä ja toimintaa tiedostaen lasten iät sekä vahvuudet. Lapsella on päivittäin mahdollisuus leikkimiseen, kaveritaitojen harjoittamiseen ja ryhmässä toimimiseen.

Kerhopäivän suunnittelussa mietitään päivittäiset toiminnot jo etukäteen. Suunnittelussa huomioidaan, miten mennään pukemaan, syömään, ruokailemaan, vessaan, ja ulkoilemaan. Tämä luo lapselle turvallisuuden tunteen siitä, että hän tietää mitä ja miten kerhossa toimitaan. Jokainen hetki kerhossa on tärkeä ja oikea hetki oivaltaa sekä oppia.

Kerhon toiminta perustuu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta työstettyyn Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan, jossa painopisteinä ovat liikunta, luonto sekä vuorovaikutus ja kohtaaminen.

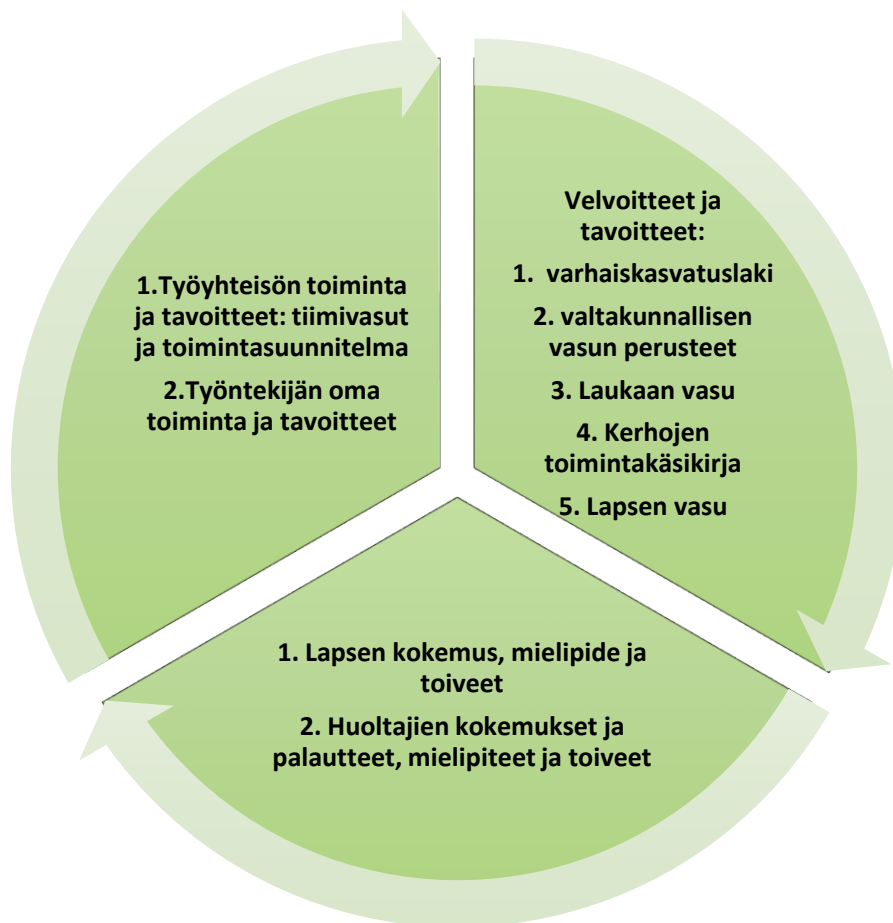
Alla olevassa kuvassa esitetään suunnittelutyöhön vaikuttavat asiat.

7. Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen

Kerhotoimintaa arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Pedagogista arviointia tehdään monella tasolla. Arvioinnin pohjalta pyritään edistämään kerhotoiminnan laatua sekä kehittämään toimintaa. Alla olevassa kuvassa näkyvät arvioinnin kohteena olevat asiat.

Kerhotoiminnan perusta tulee varhaiskasvatustilanteen, valtakunnallisen varhaiskasvatustilanteen perusteiden ja Laukaan varhaiskasvatustilanteiden määrittelemistä tavoitteista. Lapselle tehdään oma varhaiskasvatustilanne, jossa pedagogiselle toiminnalle on kirjattu tavoitteet. Nämä tavoitteet ovat kerhotoiminnassa arvioitavana niin huoltajien päivittäisissä kohtaamisissa, vasuarvioinnissa, kerhon kuukausipalaverissa kuin vuosittaisissa laajemmista arvioinneista yksikkökohtaisesti. Arviointia ja dokumentointia tehdään säännöllisesti.

Palautteen saaminen niin lapsilta kuin vanhemmilta päivittäisistä kohtaamisista on tärkeää. Avoin ja luottamuksellinen vuoropuhelu on kerhon toiminnassa ensiarvoista. Lapset antavat useimmiten

toiminnan kautta suoran ja välittömän palautteen, mutta lapsen mielipidettä selvitetään myös haastatteluiden ja tehtävien muodossa.

Perheille tehdään vuosittain asiakastyytyväisyyskysely, jossa pyritään selvittämään lapsen ja huoltajien kokemuksia, mielipidettä ja kehittämideoita. Kyselyn tuloksia hyödynnetään niin yksikkö- kuin kuntatasolla.

Kerhotoiminnassa arvioidaan ja kehitetään myös omia työyhteisöjä. Toiminnassa pidetään yllä avointa ja keskustelevaa työilmapiiriä, jossa tunnustetaan ja hyödynnetään jokaisen työntekijän vahvuuksia. Jokainen työntekijä tekee myös omaa itsearviointia mm. vuorovaikutuksesta lapsiin ja toisiin työntekijöihin. Näin kehitetään yhdessä toimintaympäristöä siihen, että jokainen lapsi ja aikuinen tulee kohdatuksi tasavertaisena yhteisön jäsenenä.

Kerhojen kehittämistyö on jatkuvaa ja sekin on arvioinnin kohteena säännöllisesti. Laukaan kunnan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä käymällä koulutuksissa ja osallistumalla Laukaan varhaiskasvatuksen yhteisiin työryhmiin ja kehittämisprojekteihin. Kerhotoiminnan yksiköt tekevät yhteistyötä myös pedagogisen toiminnan arviointi- ja kehittämistyössä.

8. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Kerhoissa tehdään yhteistyötä monen eri toimijan kanssa. Kolmiportaiseen tukeen ja lasten tuen tarpeisiin liittyvissä asioissa on mahdollisuus saada tukea Laukaan kunnan varhaiskasvatuksen erityisopettajalta. Yhteistyötä tehdään myös neuvolan ja esiopetuksen kanssa. Osa kerhoyksiköistä tekee yhteistyötä seurakunnan kanssa, mutta tästä yhteistyömuodosta keskustellaan aina ensin lapsen huoltajien kanssa.

9. Kerhon oppimisen alueet

Oppimisen alueet pitävät sisällään kerhon pedagogisen toiminnan tärkeimmän sisällön ja tavoitteet. Nämä alueet eivät ole kerholapselle erillisiä alueita vaan ne nivoutuvat kerhopäivän sisällä toisiinsa lapsen mielenkiinnon mukaan. Tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisimman monipuolisia oppimiskokemuksia.

9.1. Kielten rikas maailma

Kerhossa vahvistetaan lapsen kielellisiä valmiuksia sekä hänen kielellisen identiteettinsä kehittymistä. Päivittäinen puhuttu, kuultu ja kirjoitettu kieli ovat vahvistamassa lapsen kielellistä kehitystä. Kielen kehitys on jaettu kuuteen eri osa-alueeseen, jotka näkyvät kuvassa. On hyvä tiedostaa, että saman ikäiset lapset voivat hyvin olla eri vaiheissa näissä osa-alueissa. Jokaista osa-aluetta tuetaan ja vahvistetaan kerhossa lapsen kehityksen mukaisesti.

1. Vuorovaikutustaidot

Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan kerhossa päivittäin. Lapselle on tärkeää, että hän tulee kuulluksi ja nähdyksi omana itsenään. Kasvattaja kohtaa jokaisen kerholapsen lämpimästi ja pitää yllä sensitiivistä vuorovaikutusta niin lasten kesken kuin kasvattajan ja lastenkin välillä.

Kerhossa kasvattaja toimii mallina lapselle vuorovaikutuksessa ja puheessa. Kasvattaja käyttää monipuolista kieltä ja osoittaa myös kehonkielensä, mitä tarkoittaa. Kerhossa pidetään tärkeänä kohdata jokainen perhe kunnioittavasti ja yksilöllisesti.

2. Kielen ymmärtämisen taidot

Lapsen kielellisen ymmärtämisen taitoja tuetaan sanoittamalla ja keskustelemalla yhdessä lasten kanssa. Näin lapsen sanavarasto laajenee. Kerhossa käytetään myös paljon kuvia ja tukiviittomia kielen kehityksen tukena.

3. Puheen tuottamisen taidot

Kerhossa seurataan ja ohjataan lapsen puheen tuottamista. Päivittäisissä kohtaamisissa tapahtuvat keskustelut lasten välillä sekä aikuisen ja lapsen välillä edistävät, rohkaisevat ja rikastuttavat puheen tuottamisen taitoja.

4. Kielen käyttötaidot

Lasten kanssa opetellaan käyttämään kieltä monipuolisesti arjen eri tilanteissa. Tilannetietoisien kielen käyttämistä harjoitellaan kerhossa niin ruokaillessa, pukiessa, ulkoillessa kuin esimerkiksi näytelmissä, saduissa, erilaisissa leikeissä, hassuttelussa sekä tunnetaitojen harjoittelemisessa. Lasten kanssa mietitään hyviä tapoja ja sitä kautta tilanteeseen sopivaa kielen käyttöä.

5. Kielellinen muisti ja sanavarasto

Kerhon toimintaan kuuluvat päivittäin laulut, lorut, tarinat ja sanoilla leikkelyt. Tämän lisäksi arjen toiminnoissa nimetään, lajitellaan ja luokitellaan asioita sekä esineitä. Lasten kanssa syntyvät kiireettömät keskustelut antavat mahdollisuuden pohtia sanojen merkityksiä sekä oppia uusia käsitteitä.

6. Kielitietoisuuden kehittyminen

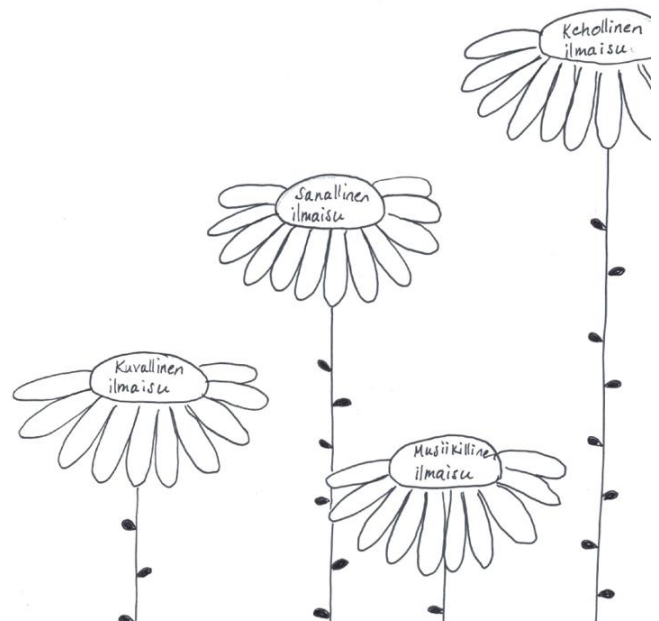
Kerhon tavoitteena on herättää lasten kiinnostus kieleen ja sen monimuotoisuuteen. Lapselle tarjotaan päivittäin mahdollisuus niin puhutun kuin kirjoitetun kielen parissa tapahtuvaan havainnointiin ja tutkimiseen. Kerhossa käytetään monipuolista lastenkirjallisuutta ja vaihtelevia tekstejä. Niiden lisäksi lapsi itse saa tehdä tarinoita ja loruja. Näitä lasten tuotoksia dokumentoidaan ja työstetään mm. näytelmiksi.

9.2. Ilmaisun monet muodot

Oppimisen alueena ilmaisun monet muodot ovat toimintaa, joka koostuu musiikillisesta, kuvallisesta, sanallisesta ja kehollisesta ilmaisusta. Lasten ilmaisua kuvastaa kokonaisvaltaisuus. Eri ilmaisun muotojen luova yhdistely on heille luontaista. Kerhossa lapsilla on mahdollisuus harjoitella ilmaisun tapoja monipuolisesti yhdessä muiden lasten kanssa. Osallistuminen ja vaikuttaminen vahvistuvat, kun lasten taidot kasvavat ilmaisun eri keinoin. Tutustumme ilmaisun muotoihin moniaistisesti, erilaisia työtapoja ja oppimisympäristöjä hyödyntäen.

1. Musiikillinen ilmaisu

Kerhossa lauletaan päivittäin, soitetaan erilaisia soittimia, kuunnellaan musiikkia ja tarjotaan musiikillisia kokemuksia, ilmaisten sitä liikkuen ja siihen eläytyen myös kehosoittimia käyttäen. Lasten kanssa tutustutaan leikinomaisesti musiikin rakenteisiin kuten perusrytmiin, sointiväriin, äänen kestoon ja sen voimakkuuteen.

2. Kuvallinen ilmaisu

Käsillä tekemisen kautta lapsille tarjotaan kokemisen ja oivaltamisen iloa. Lasten käytössä on monipuoliset välineet, joiden avulla lapsi voi tutkia ja ihmetellä, kokeilla ja oivaltaa. Kerholaisten kanssa piirretään, maalataan, muovaillaan, rakennellaan, leivotaan, sekä tutustutaan erilaisiin materiaaleihin, rakenteisiin ja tekniikoihin.

3. Sanallinen ilmaisu

Toiminnassa hyödynnetään lasten kirjallisuutta satujen, loruja ja näytelmien kautta. Lapsia rohkaistaan sanalliseen ilmaisuun yhteisten keskustelujen, leikin ja draaman keinoin.

4. Kehollinen ilmaisu

Kerhossa tarjotaan mahdollisuuksia keholliseen kokemiseen, ilmaisuun ja viestintään. Kehollista ilmaisua yhdistetään mm. draaman ja tanssin keinoin muihin ilmaisun muotoihin.

9.3. Minä ja meidän yhteisömme

Kun lapsi tulee ensimmäistä kertaa kodin ulkopuoliseen ympäristöön, hän kohtaa toisenlaisia tapoja toimia ja ajatella. Kerhossa lasta ohjataan ymmärtämään ja toiminaan tässä monimuotoisessa uudessa kasvuympäristössä. Avuksi käytetään ilmaisun monia muotoja, kuten draamaa ja musiikkia. Lasten kanssa käydään läpi niin eettiseen ajatteluun kuin myös katsomuskasvatukseen liittyviä asioita.

Kerhossa pohditaan ja käydään läpi eettisiä, lapsia askarruttavia kysymyksiä. Myös leikeissä kohdataan ja mietitään esimerkiksi oikeudenmukaisuuden sekä oikean ja väärän erottamista. Tunnetaitoja käsitellään monipuolisesti eri menetelmin. Jokainen lapsi on arvokas omine vahvuuksineen ja on tärkeää, että jokainen lapsi tulee kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi omana itsenään. Oppimisympäristö mahdollistaa, että jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua toimintaan omalla tavallaan ja tuntee olevansa osa ryhmää.

Laukaan varhaiskasvatuksessa on käytössä kiusaamisen vastainen suunnitelma. Lapsen turvallisen toiminta- ja oppimisympäristön järjestäminen on keskeinen osa varhaiskasvatuksen arjen pedagogiikkaa. Kiusaamisen ehkäisy on vaikuttamista lapsiryhmän toimintaan, turvallisen ryhmän luomista ja vuorovaikutustaitojen vahvistamista. Kiusaamisen ennaltaehkäisy, kiusaamiseen puuttuminen sekä vastuun kantaminen on aikuisen tehtävä.

Katsomuskasvatuksen tavoitteena kerhossa on kohdata ja ymmärtää eri katsomuksia, kulttuureita ja moninaista kulttuuriperintöä. Kerhossa tutustutaan katsomuksiin kuuluviin perinteisiin, sekä vuodenaikoihin liittyviin juhliin. Katsomuskasvatusta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa, ja kunnioitamme jokaisen perheen omia arvoja.

9.4. Tutkin ja toimin ympäristössäni

Kerhoissa lapsia opetetaan toimimaan erilaisissa ympäristöissä, jäsentämään, ymmärtämään ja kokemaan niitä. Matemaattista ajattelua tuetaan leikinomaisen ja havainnollisen toiminnan kautta. Lasten kanssa havainnoidaan ympärillä olevaa, mitataan, vertaillaan ja luokitellaan. On tärkeää, että aikuinen tarttuu lasten havaintoihin sekä aloitteisiin. Matematiikka on läsnä lapsen arjessa koko ajan. Matemaattiset asiat tulevat esiin arkielämän tutuissa tilanteissa: leikeissä, lauluissa, loruissa ja liikunnassa sekä pukiessa, riisussa tai odottaessaan vuoroa.

Monipuoliset luontokokemukset luovat pohjaa syvälle luontosuhteella ja ympäristövastuulle. Ympäristökasvatuksen kokemuksilla on merkittävä sija lapsen elämässä. Kerhossa retkeillään ja havainnoidaan ympäristöä kaikin aistein. Vuodenaikojen vaihteluita seurataan ja havainnoidaan. Lasten kanssa opetellaan jokamiehenoikeuksia ja niiden pohjalta luonnossa kulkemista, samalla opitaan tunnistamaan eri kasvi- ja eläinlajeja. Meille on tärkeää, että lapset oppivat nauttimaan luonnosta ja lähiympäristöstä. lasten kanssa pohditaan, miten omilla valinnoilla voi vaikuttaa kestävän kehityksen syy ja seuraus -suhteisiin. Keräämällä, kierrättämällä ja uudelleen käyttämällä saadaan aikaan uutta ja samalla luodaan pohja kestäväälle kehitykselle.

Digitaalinen osaaminen on osa perheiden arkea, ja on tärkeää tutustua ja pikkuhiljaa opettaa lasta käyttämään digitaalisia laitteita oikein ja turvallisesti. Kerhossa hyödynnetään digitaalisuutta mm. kuvaamiseen ja tietojen etsintään.

9.5. Kasvan, liikun ja kehityn

Liikunta kerhossa on monipuolista. lasten ikä- ja taitotason huomioon ottavaa toimintaa. Liikunnalla on tärkeä merkitys lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja oppimiselle. Kerhossa lasta innostetaan liikkumaan monipuolisesti, ulkoillaan päivittäin ja leikitään liikuntaleikkejä. Kerhotoiminnassa huomioidaan toiminnallisuus, esim. siirtymissä rakennetaan taitorata, liikuntavälineet ovat lasten ulottuvilla. Luonto on suuri liikkumiseen kannustava tekijä ja sen tuomia mahdollisuuksia käytetään monipuolisesti eri vuodenaikoina.

Kerhossa syödään päivittäin lounas yhdessä. Ruokakasvatuksella luodaan lapselle myönteinen suhtautuminen ruokaan ja tuetaan monipuolisia ja terveellisiä ruokatottumuksia. Ruokaan tutustutaan eri aistien kautta. Kerhossa opetellaan kiireetöntä, rauhallista ruokailua ja hyviä pöytätapoja. Lasta ohjataan itsenäiseen toimintaan esim. omaan annoskokoon vaikuttamiseen ja astioiden kuljettamiseen. Toiminnassa mietitään myös sitä, miten omasta hygieniasta ja terveydestä voi huolehtia. Turvallisuuteen liittyviä asioita kohdataan arjessa päivittäin mm. ruokailu- ja ulkoilutilanteissa. Kerhossa käsitellään myös lähiliikenteeseen liittyviä sääntöjä ja harjoitellaan lähiympäristössä liikkumista.